

OGÓLNOPOLSKI PROGRAM PROFILAKTYKI CZERNIAKA – RAPORT

Michał Siwik, Alicja Szczerbiak

Warszawa, 28 marca 2019

Autorzy: *Michał Siwik, Alicja Szczerbiak, Paweł Koczkodaj*

Tytuł: *Ogólnopolski program profilaktyki czerniaka - raport*

Projekt Okładki: *Jakub Pytlos*

Organizator:

*Studenckie Koło Naukowe Onkoma
przy Klinice Gastroenterologii Onkologicznej w Centrum Onkologii –
Instytucie im. Marii Skłodowskiej – Curie w Warszawie*

*we współpracy z Akademią Czerniaka – sekcją naukową Polskiego
Towarzystwa Chirurgii Onkologicznej*

Warszawa, 28 marca 2019 roku

Szanowni Państwo,

Po dziewięciu miesiącach wyjątkowych, wyczerpujących przygotowań mamy niezwykłą przyjemność oddać w Państwa ręce raport, który stanowi podsumowanie ogólnopolskiej akcji profilaktyki czerniaka realizowanej we współpracy z Akademią Czerniaka – sekcją naukową Polskiego Towarzystwa Chirurgii Onkologicznej.

Udział w naszym programie wzięło 176 jednostek samorządu terytorialnego – miast i powiatów w Polsce. Dla jednych będzie to ogromna liczba, ale zawsze znajdą się tacy, którzy powiedzą „Można było więcej!”. Oczywiście że tak! Jednak tylko tyle jednostek samorządu było zainteresowane tą akcją. „*Takie będą Rzeczypospolite, jakie ich młodzieży chowanie (...)*.” – to słowa z aktu fundacyjnego Akademii Zamojskiej z 1600 roku. Mimo, iż powyższy cytat pierwotnie nie odnosił się do kwestii zdrowia publicznego, to dziś należy rozumieć go znacznie szerzej. Tylko i wyłącznie dzięki zjednoczonym, wspólnym wysiłkom lekarzy, władz począwszy od szczebla samorządowego na szczeblu rządowym skończywszy, pedagogów czy mediów mamy szansę wykształcić wśród społeczeństwa polskiego szereg zachowań prozdrowotnych z zakresu profilaktyki pierwotnej oraz wtórnej. Stąd też samorządowcom, którzy nie pozostali głusi na nasz apel, należą się słowa podziękowania i wyrazy uznania za ich wyróżniającą postawę.

Przejdźmy jednak do sukcesów. W ramach programu realizowane były zajęcia na temat czerniaka i metod jego skutecznej profilaktyki w klasach siódmych i ósmych szkoły podstawowej, trzecich gimnazjum oraz szkołach ponadgimnazjalnych według materiałów opracowanych przez Akademię Czerniaka. Do 1 marca 2019 roku zostało zrealizowanych 6 022 zajęć lekcyjnych, w których udział wzięło **109 548** uczniów. Ponadto nauczyciele zadeklarowali, iż do końca roku szkolnego 2018/2019 kolejnych **130 738** uczniów zostanie przeszkolonych na temat czerniaka i metod jego skutecznej profilaktyki w ramach 10 358 zajęć lekcyjnych. Sumując powyższe liczby, daje nam to **240 286** bardziej świadomych młodych Polek i Polaków.

Zadajmy sobie jednak pytanie, czy ta lekcja była ważna również dla młodzieży. W anonimowej ankiecie wypełnianej w trakcie zajęć, w której udział wzięło niemalże siedem tysięcy osób, zdecydowana większość (92%) odpowiedziała – TAK.

By jeszcze mocniej przekonać Państwa o słuszności prowadzonej akcji przytoczyliśmy poniżej wybrane komentarze.

„Bardzo podobała mi się lekcja i uważam, że powinniśmy realizować więcej takich projektów. Należy zapobiegać niewiedzy uczniów”

„Temat zrealizowany bardzo dobrze, film zawierał wszystkie ważne informacje”

„Była to bardzo ciekawa lekcja. Myślę, że takie zajęcia są potrzebne, aby uświadomić nam, co to są za choroby oraz co możemy zrobić, aby zapobiec zachorowaniu, jak i uchronić swoich najbliższych, przyjaciół, przekazując im nabytą wiedzę. Mam nadzieję, że przyczynię się do rozwoju edukacji w tematyce nowotworowej.”

Prowadzona przez nas akcja to jednak nie tylko zajęcia organizowane w szkołach. Od trzech dni uczelnie wyższe, samorządy oraz podległe im jednostki organizacyjne (szkoły, szpitale) publikują na swych stronach internetowych oraz w prowadzonych kanałach społecznościowych ulotki, plakaty oraz sześć krótkich filmów z udziałem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej prezentujących zasadę ABCDE w czerniaku.

Sumując, wierzymy głęboko, iż prowadzone przez nas działania we współpracy z Akademią Czerniaka przyczynią się do wzrostu świadomości społecznej na temat czerniaka, czynników ryzyka oraz metod skutecznej profilaktyki, a tym samym poprawie ulegną wskaźniki 5-letniej przeżywalności. Równocześnie gorąco zachęcamy do uważnej lektury przygotowanego raportu. W razie Państwa pytań prosimy o kontakt na adres michal.siwik@coi.pl oraz alicjaszczerbiak@gmail.com.

Łączymy wyrazy szacunku,

Lek. Michał Siwik

Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego

Alicja Szczerbiak

Prezes Studenckiego Koła Naukowego Onkoma

*PS Symbol * przy nazwie wybranych miast oznacza, iż program odbywał się bez współpracy z Urzędem Miasta.*

Autorzy niniejszego raportu składają serdeczne podziękowania:

- **Panu Profesorowi Piotrowi Rutkowskiemu** – za udostępnienie scenariusza zajęć lekcyjnych oraz materiałów szkoleniowych opracowanych przez Akademię Czerniaka – sekcję Polskiego Towarzystwa Chirurgii Onkologicznej
- **Prezydentom, Burmistrzom oraz Starostom** – za przystąpienie do ogólnopolskiego programu profilaktyki czerniaka
- **Dyrektorom, Pedagogom oraz Pielęgniarkom szkolnym** – za realizację zajęć lekcyjnych na temat czerniaka i metod jego skutecznej profilaktyki
- **Urzędnikom** - za koordynację programu w poszczególnych jednostkach samorządu terytorialnego

Spis treści

<i>Czerniaki skóry</i>	5
<i>Rzeczpospolita Polska</i>	11
<i>Województwo dolnośląskie</i>	12
<i>Województwo kujawsko-pomorskie</i>	13
<i>Województwo lubelskie</i>	14
<i>Województwo lubuskie</i>	15
<i>Województwo łódzkie</i>	16
<i>Województwo małopolskie</i>	18
<i>Województwo mazowieckie</i>	20
<i>Województwo opolskie</i>	22
<i>Województwo podkarpackie</i>	23
<i>Województwo podlaskie</i>	24
<i>Województwo pomorskie</i>	25
<i>Województwo śląskie</i>	27
<i>Województwo świętokrzyskie</i>	29
<i>Województwo warmińsko-mazurskie</i>	30
<i>Województwo wielkopolskie</i>	31
<i>Województwo zachodniopomorskie</i>	32

Czerniak skóry (ICD-10: C43)

Paweł Koczkodaj

1. Epidemiologia

Łączne dane epidemiologiczne pochodzące z Europy, Kanady i Stanów Zjednoczonych jednoznacznie wskazują na znaczący wzrost liczby zachorowań na czerniaka w ciągu ostatnich dekad, a także utrzymującą się, lub nieznacznie obniżającą umieralność na tych obszarach geograficznych. Najwyższe na świecie wskaźniki zachorowań odnotowywane są w Nowej Zelandii - 50 przypadków/100 tys. osób, w Australii - 48 przypadków/100 tys. osób, a także w Stanach Zjednoczonych – 21,6 przypadków/100 tys. osób oraz w Europie – 13,2 i 13,1 nowych przypadków w grupie mężczyzn i kobiet/100 tys. osób. Przewiduje się dalszy wzrost nowej liczby zachorowań na czerniaka m.in. ze względu na wydłużający się średni czas życia.¹

W Polsce, zgodnie z najnowszymi danymi Krajowego Rejestru Nowotworów (KRN)², w 2016 roku odnotowano ponad 164 tys. nowych przypadków nowotworów złośliwych (o ponad 1 tys. więcej niż w 2015 r.) oraz prawie 100 tys. zgonów z tej właśnie przyczyny. W strukturze zachorowań czerniak stanowił 2,4% wszystkich przypadków nowotworów w grupie mężczyzn oraz 2,1% w grupie kobiet. Przekłada się to odpowiednio na 1 971 przypadków zachorowań w grupie kobiet (wsp. standaryzowany ASW 5,7) oraz 1 695 przypadków zachorowań w grupie mężczyzn (wsp. standaryzowany ASW 5,7). Liczba zgonów związanych z czerniakiem wyniosła odpowiednio w grupie kobiet 644 (wsp. standaryzowany ASW 1,38) oraz w grupie mężczyzn 742 (wsp. standaryzowany ASW 2,3) – tabela 1 i 2. Podobnie jak w wielu innych krajach europejskich, także i w Polsce obserwowany jest wzrost liczby nowych przypadków zachorowań na czerniaka. W przypadku umieralności, od połowy lat 60. XX wieku obserwowany jest również jej wzrost zarówno w przypadku kobiet, jak i mężczyzn.³

Czerniak skóry występuje najczęściej po 20 roku życia, osiągając szczyt częstości występowania około 60 roku życia. Największa liczba zachorowań w latach 1999-2016 występowała zarówno wśród kobiet, jak i mężczyzn od około 50 roku życia. W przypadku zgonów spowodowanych czerniakiem, ich największa liczba w analizowanym okresie wystąpiła wśród mężczyzn około szóstej dekady ich życia, u kobiet zaś około siódmej i ósmej – wykres 1 i 2.

¹ Apalla Z et al., Epidemiological trends in skin cancer, *Dermatol Pract Concept*. 2017 Apr; 7(2): 1–6,

² Nowotwory złośliwe w Polsce w 2016 roku, Urszula Wojciechowska, Krzysztof Czaderny, Agata Ciuba, Paweł Olasek, Joanna Didkowska, Warszawa 2018, ISSN 0867-8251,

³ Krajowy Rejestr Nowotworów, Epidemiologia, dane statystyczne, czerniak skóry (C-43), www.onkologia.org.pl,

Tabela 1

Zachorowania na czerniaka skóry (liczby bezwzględne, współczynniki surowe i standaryzowane) w latach 2006-2016 w grupie kobiet i mężczyzn, na podstawie danych Krajowego Rejestru Nowotworów, www.onkologia.org.pl

Rok	Kobiety			Mężczyźni		
	Zachorowania (liczba bezwgl.)	Wsp. surowy	Wsp. standaryzowany (W)	Zachorowania (liczba bezwgl.)	Wsp. surowy	Wsp. standaryzowany (W)
2006	1103	5,6	3,65	998	5,41	4,04
2007	1136	5,77	3,73	1059	5,75	4,16
2008	1234	6,26	3,99	1052	5,71	4,07
2009	1376	6,97	4,42	1186	6,44	4,5
2010	1350	6,79	4,27	1195	6,41	4,41
2011	1375	6,92	4,17	1267	6,79	4,67
2012	1693	8,52	5,1	1390	7,45	4,94
2013	1613	8,12	4,79	1414	7,59	4,92
2014	1612	8,12	4,78	1497	8,04	5,12
2015	1823	9,19	5,49	1777	9,55	6,01
2016	1971	9,94	5,7	1695	9,12	5,67

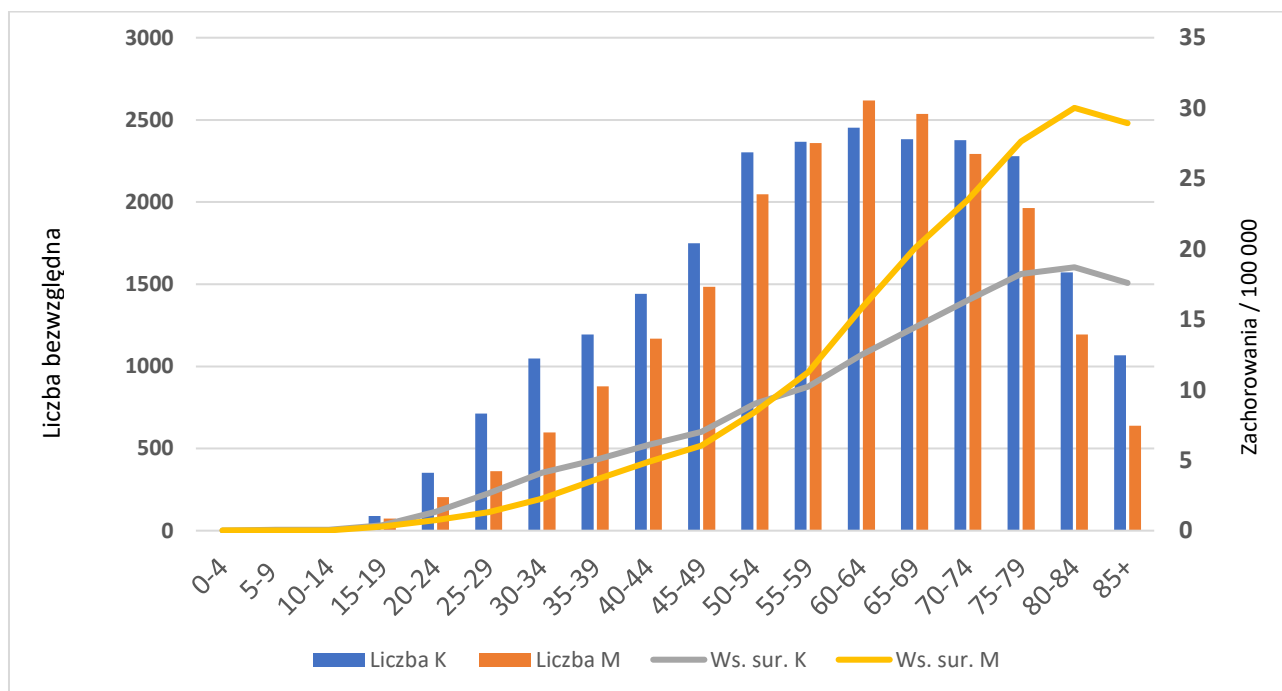
Tabela 2

Zgony na czerniaka skóry (liczby bezwzględne, współczynniki surowe i standaryzowane) w latach 2006-2016 w grupie kobiet i mężczyzn, na podstawie danych Krajowego Rejestru Nowotworów, www.onkologia.org.pl

Rok	Kobiety			Mężczyźni		
	Zgony (liczba bezwgl.)	Wsp. surowy	Wsp. standaryzowany (W)	Zgony (liczba bezwgl.)	Wsp. surowy	Wsp. standaryzowany (W)
2006	482	2,45	1,39	569	3,09	2,23
2007	539	2,74	1,47	544	2,95	2,07
2008	555	2,82	1,44	607	3,3	2,26
2009	530	2,69	1,35	613	3,33	2,27
2010	570	2,87	1,43	621	3,33	2,18
2011	580	2,92	1,44	679	3,64	2,33
2012	627	3,15	1,48	675	3,62	2,31
2013	661	3,33	1,52	739	3,97	2,47
2014	635	3,2	1,44	672	3,61	2,19
2015	682	3,44	1,47	764	4,11	2,44
2016	644	3,25	1,36	742	3,99	2,3

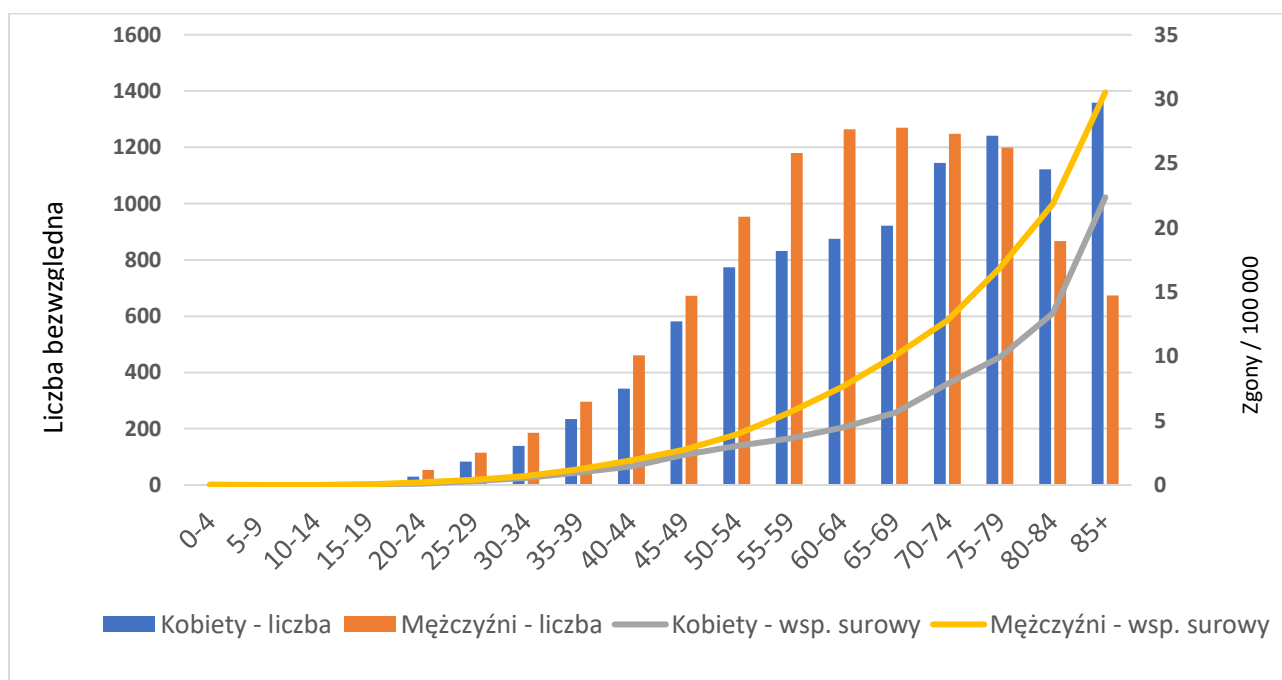
Wykres 1

Zachorowalność na czerniaka skóry wg grup wiekowych w latach 1999-2016, na podstawie danych Krajowego Rejestru Nowotworów, www.onkologia.org.pl

Wykres 2

Umieralność na czerniaka skóry wg grup wiekowych w latach 1999-2016, na podstawie danych Krajowego Rejestru Nowotworów, www.onkologia.org.pl

2. Prewencja

Szacuje się, że nawet 90-95% wszystkich nowotworów złośliwych powodowanych jest przez czynniki zewnętrzne związane ze środowiskiem i stylem życia. Jedynie 5-10% znajduje swoje podstawy w determinantach genetycznych.⁴ Narzędziem, które w prosty sposób pokazuje w jaki sposób wyeliminować lub obniżyć ekspozycję na poszczególne kancerogeny jest Europejski Kodeks Walki z Rakiem (EKWzR). Obecna, czwarta już edycja dokumentu, którego pomysłodawcą i inicjatorem była Komisja Europejska, zawiera 12 rekomendacji. Na podstawie licznych dowodów naukowych, autorzy EKWzR zdecydowali, że ograniczenie ekspozycji na promieniowanie ultrafioletowe (UV) jest jednym z kluczowych działań, które należy umieścić w dokumencie aby realnie wpłynąć na zmniejszenie liczby zachorowań na nowotwory. Zalecenie nr 7 dotyczące UV brzmi: *Unikaj nadmiernej ekspozycji na promienie słoneczne, chroń się przed słońcem, używaj produktów przeznaczonych do ochrony przeciwslonecznej, nie korzystaj z solarium.*⁵

Nadmierna ekspozycja na działanie promieniowania UV wiąże się z negatywnymi skutkami zdrowotnymi przede wszystkim dla skóry (ale również m.in. dla układu immunologicznego - działanie immunosupresyjne). Nowotwory skóry są jednymi z najczęściej występujących nowotworów – czerniak stanowi ich niewielki procent, jednak jest najbardziej agresywną formą nowotworu skóry, charakteryzującą się wysoką śmiertelnością. Warto jednak podkreślić, że ten rodzaj nowotworu jest wyjątkowo „wrażliwy” na działania prewencji pierwotnej. Światowa Organizacja Zdrowia (ang. World Health Organization – WHO) szacuje, że nawet 4 na 5 przypadków nowotworów skóry można byłoby uniknąć poprzez ograniczenie ekspozycji na działanie UV.^{6,7}

Istnieje wiele rekomendowanych przez WHO sposobów na zredukowanie ekspozycji organizmu na działanie promieniowania ultrafioletowego. Jest to przede wszystkim: ograniczenie przebywania na otwartej przestrzeni w godzinach 10.00-16.00 (kiedy promieniowanie jest najsilniejsze), używanie odzieży ochronnej (m.in. okulary przeciwsłoneczne z filtrem UV, kapelusze z szerokim rondem, ciasno tkane luźne ubrania), jak najczęstsze przebywanie w cieniu, używanie kosmetyków z filtrem UV (nakładanie ich każdorazowo po wysiłku fizycznym czy kąpeli) oraz przede wszystkim – całkowite zrezygnowanie z używania solariów i lamp opalających³.

Nadmierna ekspozycja na promieniowania UV jest szczególnie szkodliwa dla dzieci i młodzieży. Kilkakrotne poparzenie słoneczne w młodym wieku zwiększa ryzyko wystąpienia czerniaka skóry nawet o 75% w dorosłym życiu. WHO podkreśla, że dzieci i młodzież często nie są świadome negatywnych skutków zdrowotnych nadmiernego promieniowania UV, dlatego

⁴ Cancer is a Preventable Disease that Requires Major Lifestyle Changes, Anand et al, Pharm Res. 2008 Sep; 25(9): 2097–2116,

⁵ “12 sposobów na zdrowie”. Europejski Kodeks Walki z Rakiem IV edycja., M. Mańczuk, M. Cedzyńska, P. Koczkodaj, J. Łobaszewski, I. Przepiórka, J. Didkowska, Warszawa 2018, ISBN 978-83-88681-13-4,

⁶ World Health Organization, Ultraviolet Radiation (UV) Sun Protection, www.who.int,

⁷ European Code against Cancer 4th Edition: Ultraviolet radiation and cancer, Greinert R et al, Cancer Epidemiology 39S (2015) S75–S83,

też za tę kwestię odpowiadają ich rodzice, którzy powinni pamiętać, o tym że: dzieci poniżej 1. roku życia zawsze powinny przebywać w cieniu; nie należy pozwalać dzieciom na sen w pełnym słońcu; dzieci i młodzież powinny bawić się w cieniu; dzieciom należy aplikować grubszą warstwę preparatu z filtrem UV, dzieci i młodzież definitywnie nie powinny korzystać z solariów.⁸

Dodatkowo, jak zaznacza WHO, większość czasu w naszym życiu, kiedy przebywamy na otwartej przestrzeni, przypada właśnie na okres do 18 roku życia.⁹ Dlatego też omawiana grupa wiekowa powinna być otoczona szczególną ochroną przed działaniem UV.

Jednym z działań podjętych w tym kierunku w ostatnich latach w Polsce jest inicjatywa ograniczenia dostępu do solariów osobom poniżej 18 roku życia. Przepisy *Ustawy z dnia 15 września 2017 r. o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium* weszły w życie w lutym 2018 r. Najważniejszym zapisem ustawy jest zakaz udostępniania solarium osobie małoletniej, poniżej 18 roku życia. Dodatkowo, wprowadzono zakaz reklamy i promocji usług związanych z udostępnianiem solarium, a także obowiązek umieszczenia informacji o ryzyku zdrowotnym związanym z korzystaniem z urządzenia opalającego w miejscu świadczenia usług. W przypadku nie stosowania się do obowiązujących przepisów, ustawodawca przewidział kary pieniężne w wysokości od 1 000 zł do 50 000 zł, które w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości mogą być nałożone na przedsiębiorcę po przeprowadzonej przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej kontroli.¹⁰

Potrzeba wprowadzenia powyższych ograniczeń była podyktowana wieloma czynnikami. Były to przede wszystkim alarmujące dane epidemiologiczne dotyczące czerniaka, a także wspomniana wcześniej konieczność objęcia ochroną najbardziej narażonej grupy – dzieci i młodzieży. Dodatkowo, przeprowadzone przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) w ubiegłych latach kontrole rynku urządzeń opalających w Polsce nie napawały optymizmem.

W latach 2008-2009 Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów przeprowadził w Polsce pilotażowy projekt dotyczący bezpieczeństwa łóżek opalających. Projekt był częścią międzynarodowego przedsięwzięcia pod wspólną nazwą SUNBEDS. Oprócz Polski, w ramach podjętych działań, urządzenia opalające zostały skontrolowane w następujących krajach: Belgia, Cypr, Czechy, Dania, Finlandia, Holandia, Niemcy. Wyniki kontroli pokazały, że w przypadku 83% łóżek opalających w badanych krajach, został przekroczony dozwolony emitowany próg promieniowania UV wynoszący 0,3 W/m². W przypadku wszystkich solariów zbadanych laboratoryjnie w Polsce (12 urządzeń) stwierdzono przekroczenie dopuszczalnej normy promieniowania UV. Wyniki projektu skłoniły UOKiK do kontynuowania działań kontrolnych w kolejnym – 2010 roku na terenie całego kraju. Tym razem przebadano 157 łóżek opalających.

⁸ World Health Organization, Ultraviolet Radiation (UV), Individual protection against UV, www.who.int,

⁹ World Health Organization, Ultraviolet Radiation (UV), Protecting Children, www.who.int,

¹⁰ Ustawa z dnia 15 września 2017 r. o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium Dz.U. 2017 poz. 2111,

W przypadku aż 83% (131) urzędzeń stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych norm promieniowania UV (0,3 W/m²). Wśród tej grupy solariów, aż 60% z nich emitowało promieniowanie UV co najmniej dwukrotnie wyższe od dopuszczalnego poziomu.¹¹

Oprócz działań prewencji pierwotnej, opisanych powyżej, ważnym zagadnieniem są działania ukierunkowane na prewencję wtórną, które mogą przyczynić się do wykrycia choroby na jej wczesnym etapie, co w przypadku czerniaka ma szczególnie duże znaczenie.

Często zdarza się, że pierwszym objawem choroby jest zmiana w obrębie znamienia barwnikowego, lub pojawienie się na skórze obszaru o innym kolorze. Zasada ABCDE jest pomocna w identyfikacji „podejrzanych” zmian na naszej skórze. Jej zasady odnoszą się do następujących cech zmiany:

- Asymetria (ang. **A**ssymetry) – braku symetrii w kształcie znamienia,
- Nieregularny obrys (ang. **B**order that is irregular),
- Nierównomierne wybarwienie (ang. **C**olor that is uneven),
- Zmiana wielkości, zwykle wzrost (ang. **D**iameter),
- Ewolucja zmiany w przeciągu ostatnich tygodni lub miesięcy (ang. **E**volving).¹²

Szczególną uwagę na tego typu zmiany powinny zwracać osoby z grup podwyższonego ryzyka, przede wszystkim, które: chorowały wcześniej na nowotwory skóry; miały oparzenia słoneczne – w szczególności w dzieciństwie; przebywają dużo czasu na zewnątrz; mają dużo znamion barwnikowych; mają jasną karnację (jasna skóra i włosy); opalają się i/lub korzystają z solarium.

Skoordynowane działania prewencji pierwotnej i wtórnej mogą znacznie przyczynić się do ograniczenia liczby nowych przypadków czerniaka. Działania odgórne – jak np. obowiązująca ustawa „antysolaryjna” powinny być także uzupełniane o efektywną edukację, która wydaje się być najlepszą bronią w walce z czynnikami zwiększającymi ryzyko zachorowania na czerniaka. Badania przeprowadzone przez Association of European Cancer Leagues (ECL) potwierdzają potrzebę nieustającej edukacji w zakresie prewencji nowotworów, również czerniaka. Badania odbyły się w 2015 i 2017 r. w wybranych państwach europejskich, w tym w Polsce na reprezentatywnych próbach. Celem projektu było zbadanie znajomości EKWzR. Polska i Węgry były krajami o najwyższej, deklarowanej znajomości zaleceń EKWzR – wciąż jednak niskiej. W 2017 roku jedynie 21% respondentów znało Kodeks i jego zalecenia, w tym te dotyczące zapobiegania nadmiernej ekspozycji na promieniowanie ultrafioletowe. Dla porównania, w Wielkiej Brytanii znajomość EKWzR była najniższa – na poziomie 2%¹³.

¹¹ “Raport z kontroli urzędzeń opalających (solariów)” Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Departament Nadzoru Rynku, Warszawa 2010,

¹² US National Cancer Institute, Common Moles, Dysplastic Nevi, and Risk of Melanoma, www.cancer.gov,

¹³ Dane z badania ECL sfinansowanego w ramach grantu operacyjnego (747456) Trzeciego Programu Zdrowie UE (2014-2020) www.europeancancerleagues.org.

Województwo	Ilość szkół podstawowych	Ilość szkół gimnazjalnych	Ilość szkół ponadpodstawowych	Ilość zaangażowanych nauczycieli	Ilość zrealizowanych zajęć do 1 marca	Ilość uczniów, która wzięła udział w zajęciach do 1 marca	Ilość zaplanowanych zajęć w okresie 1 marca – 30 czerwca	Ilość uczniów, która weźmie udział w zajęciach w okresie 1 marca – 30 czerwca
Dolnośląskie	45	15	41	393	372	7376	524	9451
Kujawsko-pomorskie	15	3	20	102	112	2256	162	3380
Lubelskie	15	10	57	251	288	5924	421	7752
Lubuskie	7	4	17	111	128	2610	148	2966
Łódzkie	33	9	38	376	392	7484	557	11274
Małopolskie	57	11	44	509	511	9449	613	11172
Mazowieckie	87	28	71	671	794	15958	1239	18021
Opolskie	54	4	12	251	307	4379	415	7183
Podkarpackie	31	14	50	366	453	6755	532	9292
Podlaskie	27	7	20	292	333	6077	250	5331
Pomorskie	33	13	41	307	340	6544	554	10514
Śląskie	100	18	58	475	596	11481	825	15381
Świętokrzyskie	36	13	21	195	341	5728	244	4009
Warmińsko-mazurskie	41	6	16	247	282	5417	432	4927
Wielkopolskie	53	5	24	320	591	8957	3269	6969
Zachodnio-pomorskie	15	6	10	128	182	3153	173	3116
Podsumowanie	649	166	540	4994	6022	109548	10358	130738

Województwo dolnośląskie

Miasto	Ilość szkół podstawowych	Ilość szkół gimnazjalnych	Ilość szkół ponadpodstawowych	Ilość zaangażowanych nauczycieli	Ilość zrealizowanych zajęć do 1 marca	Ilość uczniów, która wzięła udział w zajęciach do 1 marca	Ilość zaplanowanych zajęć w okresie 1 marca – 30 czerwca	Ilość uczniów, która weźmie udział w zajęciach w okresie 1 marca – 30 czerwca
<i>Urzędy Miast (w tym miasta na prawach powiatu)</i>								
Bogatynia	5	4	0	23	16	265	40	480
Dzierżoniów	4	1		46	40	816	26	574
Głogów	6	0	0	31	50	1080	30	784
Jawor	3	0	0	13	0	0	27	272
Kudowa-Zdrój	2	1	3	16	5	61	15	275
Legnica	2	2	4	28	27	445	33	525
Oleśnica	6	0	4	67	50	907	87	1682
Strzegom*	6	1	0	22	40	621	26	353
Wrocław*	8	1	6	51	61	1394	54	1354
<i>Starostwa Powiatowe</i>								
Bolestawiec	0	0	4	26	24	571	20	420
Dzierżoniów	0	2	7	43	37	786	51	954
Oława	1	0	0	3	19	380	18	400
Pszczyna	1	1	11	19	0	0	60	928
Trzebnica	1	2	2	5	3	50	37	450
Podsumowanie	45	15	41	393	372	7376	524	9451

Województwo kujawsko-pomorskie

Miasto	Ilość szkół podstawowych	Ilość szkół gimnazjalnych	Ilość szkół ponadpodstawowych	Ilość zaangażowanych nauczycieli	Ilość zrealizowanych zajęć do 1 marca	Ilość uczniów, która wzięła udział w zajęciach do 1 marca	Ilość zaplanowanych zajęć w okresie 1 marca – 30 czerwca	Ilość uczniów, która weźmie udział w zajęciach w okresie 1 marca – 30 czerwca
<i>Urzędy Miast (w tym miasta na prawach powiatu)</i>								
Brodnica	2	0	0	2	5	101	2	46
Bydgoszcz*	8	3	8	27	56	963	82	1695
Grudziądz	3	0	3	44	34	745	13	314
Toruń	2	0	0	4	8	213	0	0
<i>Starostwa Powiatowe</i>								
Inowrocław	0	0	9	25	9	234	65	1325
Podsumowanie	15	3	20	102	112	2256	162	3380

Województwo lubelskie

Miasto	Ilość szkół podstawowych	Ilość szkół gimnazjalnych	Ilość szkół ponadpodstawowych	Ilość zaangażowanych nauczycieli	Ilość zrealizowanych zajęć do 1 marca	Ilość uczniów, która wzięła udział w zajęciach do 1 marca	Ilość zaplanowanych zajęć w okresie 1 marca – 30 czerwca	Ilość uczniów, która weźmie udział w zajęciach w okresie 1 marca – 30 czerwca
<i>Urzędy Miast (w tym miasta na prawach powiatu)</i>								
Biała Podlaska	2	1	14	47	51	1079	50	973
Biłgoraj	4	4	3	45	80	1717	106	1716
Chełm	1	1	10	10	34	753	30	725
Hrubieszów	1	0	0	1	5	113	0	0
Lublin	0	1	10	20	49	969	46	1217
Łuków	2	1	0	1	5	112	3	189
Świdnik	4	1	1	43	19	486	79	927
<i>Starostwa Powiatowe</i>								
Kraśnik	0	1	9	13	21	325	30	238
Łęczna	0	0	4	16	7	131	27	465
Radzyń Podlaski	1	0	4	23	17	239	19	540
Włodawa	0	0	2	32	0	0	31	762
Podsumowanie	15	10	57	251	288	5924	421	7752

Województwo lubuskie

Miasto	Ilość szkół podstawowych	Ilość szkół gimnazjalnych	Ilość szkół ponadpodstawowych	Ilość zaangażowanych nauczycieli	Ilość zrealizowanych zajęć do 1 marca	Ilość uczniów, która wzięła udział w zajęciach do 1 marca	Ilość zaplanowanych zajęć w okresie 1 marca – 30 czerwca	Ilość uczniów, która weźmie udział w zajęciach w okresie 1 marca – 30 czerwca
<i>Urzędy Miast (w tym miasta na prawach powiatu)</i>								
Gorzów Wielkopolski	1	0	4	36	49	1112	40	631
Zielona Góra	4	2	6	30	32	666	62	1443
<i>Starostwa Powiatowe</i>								
Słubice	1		3	10	17	296	23	359
Żagań	1	2	4	35	30	536	23	533
Podsumowanie	7	4	17	111	128	2610	148	2966

Województwo łódzkie

Miasto	Ilość szkół podstawowych	Ilość szkół gimnazjalnych	Ilość szkół ponadpodstawowych	Ilość zaangażowanych nauczycieli	Ilość zrealizowanych zajęć do 1 marca	Ilość uczniów, która wzięła udział w zajęciach do 1 marca	Ilość zaplanowanych zajęć w okresie 1 marca – 30 czerwca	Ilość uczniów, która weźmie udział w zajęciach w okresie 1 marca – 30 czerwca
<i>Urzędy Miast (w tym miasta na prawach powiatu)</i>								
Bełchatów	7	2	1	34	80	1091	40	548
Łódź*	3	1	12	84	29	715	175	3171
Pabianice	3	0	0	7	19	181	22	193
Piotrków Trybunalski	3	2	7	69	76	1650	62	1357
Rawa Mazowiecka	3	0	0	18	29	631	13	300
Tomaszów Mazowiecki	7	2	7	58	52	1110	90	2194
Zduńska Wola	6	1	0	24	6	91	44	784
Zgierz	0	0	1	1	5	89	0	0

Województwo łódzkie

Starostwa Powiatowe

Bełchatów	1	1	3	23	31	401	33	708
Łowicz	0	0	1	9	9	227	3	90
Opoczno	0	0	6	19	43	865	15	210
Tomaszów Mazowiecki	0	0	0	30	13	433	60	1719
Podsumowanie	33	9	38	376	392	7484	557	11274

Województwo małopolskie

Miasto	Ilość szkół podstawowych	Ilość szkół gimnazjalnych	Ilość szkół ponadpodstawowych	Ilość zaangażowanych nauczycieli	Ilość zrealizowanych zajęć do 1 marca	Ilość uczniów, która wzięła udział w zajęciach do 1 marca	Ilość zaplanowanych zajęć w okresie 1 marca – 30 czerwca	Ilość uczniów, która weźmie udział w zajęciach w okresie 1 marca – 30 czerwca
Urzędy Miast (w tym miasta na prawach powiatu)								
Andrychów	3	0	0	22	26	500	8	146
Bochnia	5	0	0	27	38	728	31	516
Chrzanów	2	0	0	17	23	393	2	40
Gorlice	4	4	0	15	12	394	17	334
Kraków*	6	0	10	92	86	1990	140	2947
Myślenice	8	5	0	5	11	139	21	228
Nowy Targ	7	0	6	68	39	763	118	2181
Rabka-Zdrój	3	0	1	21	16	195	15	237
Sucha Beskidzka	2	0	0	12	23	498	8	198
Trzebinia	5	0	0	7	10	120	11	197
Wadowice	6	1	0	9	32	566	3	50
Wieliczka	5	0	0	7	6	118	6	56

Województwo małopolskie

Starostwa Powiatowe

Bochnia	1	1	7	97	54	872	81	1704
Nowy Targ	0	0	7	25	31	664	50	1221
Oświęcim	0	0	7	62	74	471	66	124
Wieliczka	0	0	3	5	0	0	26	750
Zakopane	0	0	3	18	30	1 038	10	243
Podsumowanie	57	11	44	509	511	9449	613	11172

Województwo mazowieckie

Miasto	Ilość szkół podstawowych	Ilość szkół gimnazjalnych	Ilość szkół ponadpodstawowych	Ilość zaangażowanych nauczycieli	Ilość zrealizowanych zajęć do 1 marca	Ilość uczniów, która wzięła udział w zajęciach do 1 marca	Ilość zaplanowanych zajęć w okresie 1 marca – 30 czerwca	Ilość uczniów, która weźmie udział w zajęciach w okresie 1 marca – 30 czerwca
<i>Urzędy Miast (w tym miasta na prawach powiatu)</i>								
Grodzisk Mazowiecki	6	2	0	29	53	746	41	287
Legionowo	3	3	3	17	34	606	3	67
Ostrów Mazowiecka	3	0	0	5	15	310	14	313
Płock	17	5	8	153	193	3760	79	1208
Płońsk	1	0	0	2	2	68	1	34
Pruszków	11	0	1	35	54	1100	38	767
Radom	1	0	3	7	14	321	18	240
Sierpc	2	1	0	10	21	433	21	313
Sochaczew	3	3	0	30	13	239	44	926
Sulejówek	4	2	1	9	29	395	374	374
Warszawa*	24	6	28	265	227	5446	367	8138
Wyszaków	9	5	0	45	67	1259	57	1088
Ząbki	2	0	0	11	25	412	9	641

Województwo mazowieckie

Starostwa Powiatowe										
Ciechanów	0	0	0	6	6	0	0	0	51	1472
Grójec	0	0	4	8	10	10	208	15	274	
Mińsk Mazowiecki	0	0	2	6	10	10	249	18	510	
Ostrów Mazowiecka	0	0	4	7	8	8	200	27	634	
Ożarów Mazowiecki	1	1	7	13	0	0	0	33	349	
Płońsk	0	0	4	13	19	19	206	29	386	
Podsumowanie	87	28	71	671	794	15958	1239	18021		

Województwo opolskie

Miasto	Ilość szkół podstawowych	Ilość szkół gimnazjalnych	Ilość szkół ponadpodstawowych	Ilość zaangażowanych nauczycieli	Ilość zrealizowanych zajęć do 1 marca	Ilość uczniów, która wzięła udział w zajęciach do 1 marca	Ilość zaplanowanych zajęć w okresie 1 marca – 30 czerwca	Ilość uczniów, która weźmie udział w zajęciach w okresie 1 marca – 30 czerwca
<i>Urzędy Miast (w tym miasta na prawach powiatu)</i>								
Kędzierzyn-Koźle	4	0	0	32	30	522	28	500
Kluczbork	7	0	0	20	33	472	33	759
Krapkowie	7	0	0	19	41	564	45	506
Namysłów	7	4	0	22	39	496	24	317
Nysa	3	0	0	10	0	0	19	405
Olesno	4	0	0	14	17	262	20	340
Opole	13	0	12	98	96	1621	138	3328
Strzelce Opolskie	9	0	0	36	51	442	108	1028
Podsumowanie	54	4	12	251	307	4379	415	7183

Województwo podkarpackie

Miasto	Ilość szkół podstawowych	Ilość szkół gimnazjalnych	Ilość szkół ponadpodstawowych	Ilość zaangażowanych nauczycieli	Ilość zrealizowanych zajęć do 1 marca	Ilość uczniów, która wzięła udział w zajęciach do 1 marca	Ilość zaplanowanych zajęć w okresie 1 marca – 30 czerwca	Ilość uczniów, która weźmie udział w zajęciach w okresie 1 marca – 30 czerwca
<i>Urzędy Miast (w tym miasta na prawach powiatu)</i>								
Krosno	3	2	4	42	42	790	58	1360
Łańcut	3	0	0	11	13	240	7	165
Przemyśl	2	1	0	26	6	145	40	488
Rzeszów	12	5	5	85	110	1280	85	1496
Tarnobrzeg	9	4	15	132	169	1998	168	2744
<i>Starostwa Powiatowe</i>								
Dębica	0	0	10	16	31	674	52	1053
Jarosław	1	1	8	16	8	304	38	825
Lubaczów	1	1	4	17	34	588	30	404
Mielec	0	0	4	21	40	736	54	757
Podsumowanie	31	14	50	366	453	6755	532	9292

Województwo podlaskie

Miasto	Ilość szkół podstawowych	Ilość szkół gimnazjalnych	Ilość szkół ponadpodstawowych	Ilość zaangażowanych nauczycieli	Ilość zrealizowanych zajęć do 1 marca	Ilość uczniów, która wzięła udział w zajęciach do 1 marca	Ilość zaplanowanych zajęć w okresie 1 marca – 30 czerwca	Ilość uczniów, która weźmie udział w zajęciach w okresie 1 marca – 30 czerwca
<i>Urzędy Miast (w tym miasta na prawach powiatu)</i>								
Augustów	3	0	0	4	10	211	5	68
Białystok	10	1	8	63	131	1970	94	1814
Grajewo	3	3	0	30	0	0	37	699
Hajnówka	4	0	0	23	27	468	7	36
Łomża	1	0	6	54	56	1146	34	896
Suwałki	6	3	6	118	109	2282	73	1818
Podsumowanie	27	7	20	292	333	6077	250	5331

Województwo pomorskie

Miasto	Ilość szkół podstawowych	Ilość szkół gimnazjalnych	Ilość szkół ponadpodstawowych	Ilość zaangażowanych nauczycieli	Ilość zrealizowanych zajęć do 1 marca	Ilość uczniów, która wzięła udział w zajęciach do 1 marca	Ilość zaplanowanych zajęć w okresie 1 marca – 30 czerwca	Ilość uczniów, która weźmie udział w zajęciach w okresie 1 marca – 30 czerwca
<i>Urzędy Miast (w tym miasta na prawach powiatu)</i>								
Bytów	6	2	0	10	39	750	0	0
Chojnice	0	0	7	25	10	205	32	785
Gdańsk*	3	0	0	14	8	238	128	4
Malbork	3	2	0	3	8	173	14	314
Pruszcz Gdański	3	3	0	28	12	319	32	788
Rumia	6	0	1	23	53	1026	43	964
Słupsk	0	1	7	53	34	737	38	1035
Starogard Gdański	6	4	0	22	87	736	37	894
Tczew	5	0	0	18	13	395	41	778

Województwo pomorskie

Starostwa Powiatowe

Kartuzy	0	0	0	3	15	2	30	29	756
Kościerzyna	0	0	4	4	31	28	675	27	820
Kwidzyn	0	0	5	5	5	17	453	25	698
Starogard Gdański	0	0	5	5	42	11	321	59	1618
Sztum	1	1	4	4	10	4	106	18	265
Tczew	0	0	5	5	8	14	380	31	795
Podsumowanie	33	13	41	307	340	6544	554	10514	

Miasto	Ilość szkół podstawowych	Ilość szkół gimnazjalnych	Ilość szkół ponadpodstawowych	Ilość zaangażowanych nauczycieli	Ilość zrealizowanych zajęć do 1 marca	Ilość uczniów, która wzięła udział w zajęciach do 1 marca	Ilość zaplanowanych zajęć w okresie 1 marca – 30 czerwca	Ilość uczniów, która weźmie udział w zajęciach w okresie 1 marca – 30 czerwca
<i>Urzędy Miast (w tym miasta na prawach powiatu)</i>								
Będzin	8	1	0	36	61	1031	63	1041
Bytom	6	0	2	24	21	479	44	1008
Chorzów	3	0	2	17	22	466	18	447
Częstochowa	22	1	16	137	141	2793	241	4715
Gliwice	8	3	6	45	60	1073	66	1540
Katowice*	13	4	9	62	92	2042	144	2296
Łędziny	4	0	0	5	23	373	4	80
Lubliniec*	1	0	0	2	8	180	11	255
Mysłowice	15	6	1	40	69	1173	22	506
Piekary Śląskie	1	0	0	1	0	0	4	40
Pyskowice	3	0	0	12	12	249	16	298
Rybnik*	3	0	0	5	5	100	10	239
Świętochłowice	1	1	1	17	3	70	13	280
Ustroń	5	0	0	7	12	179	23	289
Żywiec	6	1	0	18	9	231	41	670

Województwo śląskie

Starostwa Powiatowe

Będzin	0	0	6	23	45	782	27	403
Cieszyn	0	0	4	5	13	260	18	346
Pszczyna	1	1	11	19	0	0	60	928
Podsumowanie	100	18	58	475	596	11481	825	15381

Województwo świętokrzyskie

Miasto	Ilość szkół podstawowych	Ilość szkół gimnazjalnych	Ilość szkół ponadpodstawowych	Ilość zaangażowanych nauczycieli	Ilość zrealizowanych zajęć do 1 marca	Ilość uczniów, która wzięła udział w zajęciach do 1 marca	Ilość zaplanowanych zajęć w okresie 1 marca – 30 czerwca	Ilość uczniów, która weźmie udział w zajęciach w okresie 1 marca – 30 czerwca
<i>Urzędy Miast (w tym miasta na prawach powiatu)</i>								
Kielce	18	6	0	75	157	2755	127	1840
Pińczów	5	0	0	20	25	374	13	128
Skarżysko - Kamienna	8	2	0	15	20	396	32	635
Starachowice	2	3	0	13	29	322	22	236
<i>Starostwa Powiatowe</i>								
Busko – Zdrój	1	0	5	22	34	454	20	403
Kielce	2	2	10	30	49	803	5	117
Końskie	0	0	6	20	27	624	25	650
Podsumowanie	36	13	21	195	341	5728	244	4009

Miasto	Ilość szkół podstawowych	Ilość szkół gimnazjalnych	Ilość szkół ponadpodstawowych	Ilość zaangażowanych nauczycieli	Ilość zrealizowanych zajęć do 1 marca	Ilość uczniów, która wzięła udział w zajęciach do 1 marca	Ilość zaplanowanych zajęć w okresie 1 marca – 30 czerwca	Ilość uczniów, która weźmie udział w zajęciach w okresie 1 marca – 30 czerwca
<i>Urzędy Miast (w tym miasta na prawach powiatu)</i>								
Braniewo	2	0	0	4	6	72	8	144
Elbląg*	2	2	7	18	5	114	42	837
Elk	2	1	0	5	14	290	0	0
Giżycko	5	0	0	34	49	1074	11	229
Gołdap	5	0	0	25	23	268	29	351
Iława	2	0	0	5	12	205	4	95
Mrągowo	2	0	0	22	4	100	26	550
Nidzica	6	0	0	35	35	328	189	276
Olštyn	9	3	2	54	29	976	63	1450
Ostróda	6	0	0	19	40	756	31	435
<i>Starostwa Powiatowe</i>								
Iława	0	0	4	10	34	670	6	126
Ostróda	0	0	3	16	31	564	23	434
Podsumowanie	41	6	16	247	282	5417	432	4927

Województwo wielkopolskie

Miasto	Ilość szkół podstawowych	Ilość szkół gimnazjalnych	Ilość szkół ponadpodstawowych	Ilość zaangażowanych nauczycieli	Ilość zrealizowanych zajęć do 1 marca	Ilość uczniów, która wzięła udział w zajęciach do 1 marca	Ilość zaplanowanych zajęć w okresie 1 marca – 30 czerwca	Ilość uczniów, która weźmie udział w zajęciach w okresie 1 marca – 30 czerwca
<i>Urzędy Miast (w tym miasta na prawach powiatu)</i>								
Gostyń	9	0	0	34	52	762	12	274
Kalisz	2	0	4	28	49	712	52	878
Koło	3	2	0	20	25	336	17	338
Konin	0	0	4	27	34	786	36	1080
Leszno	4	0	2	30	59	1119	21	430
Ostrów Wielkopolski	10	0	0	70	117	1957	42	1017
Ostrzeszów	5	0	0	6	5	80	28	541
Piła*	0	0	2	7	15	178	425	19
Poznań*	5	2	9	28	110	614	2539	72
Rawicz	3	1	0	4	21	474	5	120
Swarzędz	2	0	0	21	23	468	27	630
Środa Wielkopolska	2	0	0	18	25	347	8	358
Wolsztyn	8	0	0	23	30	538	41	792
<i>Starostwa Powiatowe</i>								
Pleszew	0	0	3	4	26	586	16	420
Podsumowanie	53	5	24	320	591	8957	3269	6969

Województwo zachodniopomorskie

Miasto	Ilość szkół podstawowych	Ilość szkół gimnazjalnych	Ilość szkół ponadpodstawowych	Ilość zaangażowanych nauczycieli	Ilość zrealizowanych zajęć do 1 marca	Ilość uczniów, która wzięła udział w zajęciach do 1 marca	Ilość zaplanowanych zajęć w okresie 1 marca – 30 czerwca	Ilość uczniów, która weźmie udział w zajęciach w okresie 1 marca – 30 czerwca
<i>Urzędy Miast (w tym miasta na prawach powiatu)</i>								
Barlinek	3	0	0	3	23	309	10	117
Koszalin	5	3	6	62	73	1504	105	2027
Stargard	5	1	0	11	21	440	14	312
<i>Starostwa Powiatowe</i>								
Drawsko Pomorskie	2	2	4	52	65	900	44	660
Podsumowanie	15	6	10	128	182	3153	173	3116

Współorganizator

Mazowsze.
serce Polski

Partner

Lubelskie
Smakuj życie!